

**สาระความรู้จากการจัดโครงการศึกษาดูงาน
ด้านการจัดบริการการศึกษา
ณ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ระหว่างวันที่ 20 - 21 เมษายน 2554**

**การศึกษาดูงาน ณ National Economics University
ประวัติ**

มหาวิทยาลัย National Economics University (NEU) เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของเวียดนามที่จัดการเรียนการสอน ทางด้านเศรษฐศาสตร์และการบริหารธุรกิจ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 มกราคม ค.ศ. 1956 โดยเปิดสอนมาแล้วเป็นระยะเวลา 55 ปี มีจำนวนเจ้าหน้าที่รวม 1,167 คน ศาสตราจารย์ 22 คน รองศาสตราจารย์ 105 คน และอาจารย์ 697 คน

หลักสูตรการศึกษา

เปิดสอนหลักสูตร ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ด้านเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ 8 วิชาเอก ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ การเงินและการธนาคาร บัญชี ระบบสารสนเทศทางเศรษฐศาสตร์ กฎหมาย วิทยาการคอมพิวเตอร์ และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งมีหลักสูตรการฝึกอบรมทางด้านการบริหารจัดการ มากกว่า 45 หลักสูตร

จำนวนนักศึกษาและบัณฑิต

มีนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และหลักสูตรอื่นๆ รวมจำนวนมากกว่า 50,000 คน โดยงานหลักของมหาวิทยาลัยคือ การทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนงานด้านการพัฒนาของประเทศเวียดนาม นักศึกษาส่วนใหญ่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์ ทั้งระดับปริญญาตรี และปริญญาโท

การจัดการศึกษา

การเรียนการสอนในปัจจุบันสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี เป็นหลักสูตรเต็มเวลาแบบมีชั้นเรียน และใช้ภาษาเวียดนามในการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่

ในปัจจุบันมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน (International Partners) ทั้งในยุโรป ลาว และจีน โดยใช้ระบบ Distance Education มาประยุกต์ โดยมีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำนวน 8 คน ร่วมมือกับคณะวิชาต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะใช้สิ่งพิมพ์เป็นหลัก และใช้การส่งเอกสารการสอน ผ่านระบบ On line ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 2 - 3 วัน สำหรับกระบวนการจัดส่ง ทั้งนี้มหาวิทยาลัยพยายามทำ Online Training ควบคู่กัน แต่ก็ยังคงขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา

การบริการการศึกษา

มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาทางการเรียนสำหรับนักศึกษา แต่ไม่มีระบบการให้คำปรึกษาด้านชีวิต สังคม หรือ การงาน อาชีพ

มีกิจกรรมด้านกีฬา สันทนาการ สำหรับนักศึกษา โดยใช้พื้นที่บริเวณรอบหอพักและตึกเรียน เป็นสนามบาสเกตบอล รวมทั้งมีแพทย์ เภสัชกร และพยาบาล ปฏิบัติงานเต็มเวลาในการบริการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ให้แก่บุคลากรและนักศึกษา

การบริการการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ

นักศึกษาพิการมีจำนวนน้อย การให้บริการการศึกษาไม่แตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป แต่ผู้พิการจะได้รับการดูแลจากรัฐ ทางด้านเบี้ยยังชีพและสุขภาพ

ระบบการศึกษาทางไกล

มหาวิทยาลัย NEU มี Distance Learning Center ที่จัดการเรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง จะใช้โรงเรียนในท้องถิ่น จัดการสอนแบบชั้นเรียน ซึ่งสอนโดยอาจารย์ที่อยู่ในสถานบันการศึกษานั้นๆ หรือในภูมิภาค รวมทั้งการจัดสอบ นักศึกษาจะต้องใช้เวลาในการศึกษาด้วยตนเอง 1 เดือน และลงทะเบียนเรียน 3 - 4 ชุดวิชาต่อภาคการศึกษา โดยมหาวิทยาลัยเปิดสอนแบบไตรภาค 1 ปีการศึกษา มี 3 ภาคการศึกษา

นักศึกษาสามารถจะโอนหน่วยกิตที่สะสมได้ จากระบบการสอนทางไกล เข้าในหลักสูตรปริญญาตรี แต่ก็ต้องมาเข้าศึกษาให้ครบตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จึงจะสำเร็จการศึกษา (นักศึกษาที่เรียนในระบบการศึกษาทางไกล จะถูกวัดด้วยเกณฑ์คนละเกณฑ์ จึงมีความแตกต่างด้านคุณภาพของความรู้)

สำหรับอัตราการลาออกกลางคันของนักศึกษา มีจำนวนร้อยละ 50 จากสาเหตุของการไม่สามารถปรับตัวเข้ากับหลักสูตรได้ โดยเฉพาะการเรียนวิชาทางด้านคณิตศาสตร์

การศึกษาดูงาน Hanoi Open University

ประวัติ

มหาวิทยาลัย Hanoi Open University (HOU) เป็นมหาวิทยาลัยเปิดของเวียดนาม ที่ก่อตั้งโดยนายกรัฐมนตรีของเวียดนาม แต่ไม่ได้ใช้เงินงบประมาณสนับสนุนจากรัฐในการดำเนินงาน รายได้ทั้งหมดมหาวิทยาลัยนำมาใช้ในการบริหารและบริการการศึกษามาจาก ค่าธรรมเนียมในการเรียน การสอน (Tuition Fees) โดยที่รายได้ร้อยละ 30 มาจากหลักสูตรเต็มเวลา (Full Time) ที่มาเข้าชั้นเรียนในเวลากลางวัน ร้อยละ 10 มาจากหลักสูตรระยะสั้นที่จัดให้หน่วยงาน (in service course) และรายได้ร้อยละ 60 มาจากระบบการศึกษาทางไกลที่จัดให้กับประชาชนทั่วไปมาเรียน part time ช่วงเวลาเย็น

HOU เป็นมหาวิทยาลัยในเครือข่าย AAOU ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราชเป็นอย่างดี ผู้บริหารทั้งของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ HOU ต่างเคย มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล และเดินทางไปศึกษาดูงานระหว่างมหาวิทยาลัยมากกว่า 6 ครั้ง เช่น อธิการบดีของ HOU เคยมีโอกาสได้ ไปเยี่ยมศูนย์วิทยพัฒนาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชถึง 6 ศูนย์ด้วยกัน

หลักสูตรการศึกษา

เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 - 5 ปี) ใน 9 คณะวิชา คือ บริหารธุรกิจ บัญชี ภาษาอังกฤษ กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ สารสนเทศ อิเลกทรอนิกส์และโทรคมนาคม การบริหาร การท่องเที่ยวและการโรงแรม การเงิน และหลักสูตรระยะสั้น และฝึกอบรมอีกจำนวนมากเพื่อพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ตามแผนการการพัฒนาประเทศ เช่น เศรษฐศาสตร์ การออกแบบแฟชั่น สารสนเทศ การบริหารโรงแรม การนำเที่ยว การสนทนาภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ภาษาจีน เป็นต้น (ในวันที่สำนักบริการการศึกษาไปศึกษาดูงานมีนักศึกษาจากคณะกรรมการบริหารการท่องเที่ยว และการโรงแรมมาต้อนรับ ด้วยประเพณีและนาฏศิลป์เวียดนาม)

จำนวนนักศึกษาและบัณฑิต

ปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวนมากกว่า 60,000 คน ความต้องการในการจัดตั้ง มหาวิทยาลัยเปิดมาจากความต้องการเร่งด่วนในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เนื่องจากการศึกษาในระบบเก่าไม่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษา เวียดนามมีมหาวิทยาลัย

400 มหาวิทยาลัย แต่สามารถรับนักศึกษาเข้าศึกษาได้เพียง 350,000 คน ในขณะที่มีจำนวนประชาชนที่ต้องการศึกษามากเกือบถึง 2 ล้านคน โดยบางส่วนอาจเข้าศึกษาในหลักสูตรล่วงหน้าประมาณ 250,000 คน และนักเรียนประมาณ 50,000 คน จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ HOU คาดว่าประชากรของเวียดนามที่ต้องได้รับการศึกษา จะมีจำนวนถึง 1 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2015

การจัดการศึกษา

ภาคการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา และมีการสอบไล่ในเดือนมีนาคม และสิงหาคม โดยที่การสอบอาจจะสอบไม่พร้อมกัน และใช้ข้อสอบคนละชุด แต่การสอบจะเสร็จสิ้นภายใน 2 สัปดาห์

การบริการการศึกษา

มหาวิทยาลัย HOU มี Local Learning Center ที่จัดการเรียนในส่วนภูมิภาคจำนวน 45 ศูนย์ ส่วนใหญ่คือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อีกส่วนหนึ่งคือมหาวิทยาลัยอื่นในส่วนภูมิภาค (Local University) ใน 25 เมือง โดยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ การจัดส่งเอกสารการสอนหรือชุดการเรียนด้วยตนเอง การสอนเสริมเผชิญหน้า การลงทะเบียนเรียน การสอบ เป็นต้น

นักศึกษาสามารถติดต่อกับมหาวิทยาลัยได้หลายช่องทาง เช่น ศูนย์บริการการศึกษา โทรศัพท์ โทรสาร และอีเมล เป็นต้น

การบริการการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ

นักศึกษาพิการส่วนใหญ่ เป็นผู้บกพร่องทางการเห็น ซึ่งจะอาศัยความช่วยเหลือจากเพื่อนช่วยอ่านหนังสือ หรือช่วยพิมพ์รายงานให้ สำหรับ Computer จะมีโปรแกรมจำพวก Text to speech ซึ่งหากเป็นตำราเรียนภาษาอังกฤษ หรือบทเรียน Online นักศึกษาที่ได้รับการฝึกฝน ก็จะไม่มีปัญหาในการใช้งาน และผู้พิการจะได้รับการดูแลจากรัฐ ทางด้านเบี้ยยังชีพ และสุขภาพ

ระบบการศึกษาทางไกล

การเรียนการสอนในปัจจุบันสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ยังต้องมีการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าตามระบบเก่าอยู่ แต่ได้พัฒนามากขึ้นใน 3 ยุค โดยยังคงใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

สื่อเสริมในระบบ ได้แก่ Audio & Video ICT web based online ที่นักศึกษาสามารถเลือกใช้ได้ โดยคำนึงถึงความคุ้นเคยในการเรียนรู้ของนักศึกษา ความสะดวกในการเข้าถึง และความคุ้มค่าด้านค่าใช้จ่าย

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัย HOU มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลา จำนวนประมาณ 300 คน และมีอาจารย์ภายนอกที่ทำสัญญามาช่วยสอน จำนวนประมาณ 1,500 คน อาจารย์บางคนสอนมาแล้วมากกว่า 20 ปี อาจารย์จะนำหนังสือเรียนไปให้นักศึกษาที่ศูนย์บริการการศึกษาในการเรียนการสอนเกือบทุกวิชาจะต้องมีการสอนเสริม จำนวน 2 วัน ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ซึ่งเกือบจะเป็นภาคบังคับ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจสรุปเนื้อหาของบทเรียน

สำหรับอัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา มีจำนวนร้อยละ 50 ในขณะที่การลาออกกลางคัน มีสาเหตุมาจากการย้ายที่ทำงาน ความสามารถและทักษะของนักศึกษา ได้แก่ ทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ พบว่านักศึกษาขอย้ายวิชาออกจากหลักสูตรบริหารธุรกิจ เป็นวิชากฎหมาย โดยให้เหตุผลว่าง่ายกว่า เพราะไม่มีคำนวณ
